

ČSCH – Chovatelská rada České slepice

Zápis ze zasedání chovatelské rady

Místo a datum: Slatiňany, 4.8.2021: 10,30 – 15,50 hod

Účastníci jednání: Herynek Petr, Hruběš Pavel, Kosík Milan,
Paclík Martin, Pavel Ivan – účast 83 %

Omluven: Zita Lukáš – v zahraničí

Program jednání:

1. Zahájení
2. Kontrola usnesení
3. Informace o aktuální situaci testu Čzk v kontrolní stanici Lanškroun
4. Šlechtění jednotlivých rázů ČS a zČS
5. Plemenářská evidence
6. Klubová výstava 2021 a Chovatelský den české slepice
7. Hodnocení zvířat na klubových výstavách a svodech odchovu
8. Kontrola užítkovosti Čzk
9. Veterinární problematika v chovech
10. Návrhy na úpravu Metodiky GZ
11. Závěr

1. Zasedání zahájil v 10,30 předseda Rady I. Pavel. Následně všichni přítomní uctili památku zesnulého člena Rady Jaroslava Kalaše.

2. Kontrola usnesení z minulého zasedání:

a) P. Hruběš skončil ve funkci šlechtitele Klubu a v průběhu roku 2020 předal funkci a veškeré podklady M. Paclíkovi - *splněno*.

b) Systémové řešení problému Markovy choroby drůbeže – *úkol trvá*.

c) Prezentace odchovu s původem ze zrušeného chovu GZ A. Křiváka J. Kalašem se neuskutečnila z důvodu nepořádání speciální výstavy. Tento chov převzal po J. Kalašovi P. Herynek (byla založena nová linie), který vystaví odchov na letošní výstavě.

d) Využití metody šlechtění rodin složených z úzce příbuzných slepic různých ročníků (matky, dcery) naráží na problém vedení skupinových rodokmenů. *Úkol rozpracování této metody přesto stále trvá*. M. Paclík si k řešení případně přizve další členy Rady.

e) Vedení klubové plemenářské evidence v rámci programu PK zatím není realizováno. *Viz samostatný bod jednání*.

f) Metodika uchování genetického zdroje – *viz samostatný bod jednání*.

g) Hodnocení českých slepic na speciálních výstavách – ověření možnosti bonitace nebylo provedeno z důvodu nekonání výstavy. *Úkol trvá*.

h) Menší návrhy k úpravě Metodiky GZ byly podány VÚŽV. Tyto návrhy byly označeny VÚŽV za nedostatečné. *Úkol trvá, viz samostatný bod jednání*.

3. P. Herynek a I. Pavel podali informaci o testu Čzk v kontrolní stanici (KS) ve SZeŠ Lanškroun. Dne 3.8. byla provedena 1. plánovaná selekce odchovu, kterou provedli I. Pavel a M. Jarkovský. Tuto akci koordinoval pověřený člen ÚOK M. Hertl a dále se zúčastnili J. Balcar a člen klubu chovatelů č. slepic P. Herynek. Situace v KS neodpovídala potřebám odchovávané drůbeže. Populace jako celek byla značně nevyrovnaná, většina zvířat ještě neměla vyvinuté znaky potřebné pro selekci a poměrně velké % zvířat mělo nižší hmotnost neodpovídající věku. Opeření zvířat bylo mimořádně poškozené, někteří jedinci byli z převážné části neopeření a měli poranění svědčící o návratu kanibalismu. Při příchodu byla nalezena 3 mrtvá zvířata a minimálně 6 dalších s předpokladem brzkého úhynu. Venkovní prostory do kterých by měla být přemístěna zvířata po selekci nebyly, navzdory příslibu SZeŠ, připravené (kurníky nevyčištěné, nevydesinfikované, s přístupem potkanů, výběhy neupravené, zarostlé 1,5 m

vysokou bušení). Kromě toho zde byly stále ustájené bílé hybridní slepice (pravděpodobně ne zcela zdravé, protože jejich trus měl špinavě zelenou barvu a vodnatou konzistenci). S ohledem na tyto skutečnosti nebylo možné vybraná zvířata do venkovních prostor přemístit a proto byla operativně přijata nabídka P. Herynka k jejich převozu a dočasnému umístění v jeho chovatelském zařízení v Martinicích u Proseče. Vybráno bylo cca 60 kohoutů a 65 slepiček s tím, že důkladnější výběr bude proveden přibližně o měsíc později. Všichni členové Rady se shodli na tom, že uvedená situace v testu negativně ovlivní pověst české slepice a jejích chovatelů v očích státních orgánů i chovatelské veřejnosti.

4. Současný stav šlechtění jednotlivých rázů české slepice:

- a) zlaté kropenaté – populace je dostatečně konsolidovaná, koordinované šlechtění ale probíhá pouze v rámci chovů GZ. *Rada doporučuje výboru Klubu zapojit do šlechtění i plemenářské evidenci také ostatní členy Klubu, kteří tento ráz chovají. M. Paclík navrhl nově zavést do metodiky šlechtění také evidenci linií po vybraných slepicích. Rada s tímto souhlasí a pověřuje M. Paclíka realizací.*
- b) koroptví – situace tohoto rázu je kritická, poslední víceletá zvířata získal od Z. Bašeho P. Herynek. Tato zvířata byla využita jednak v čistokrevné plemenitbě, jednak v meziplemenném křížení s Polskou zelenonožkou. Část z těchto odchovů zůstala u P. Herynka, který pro tento ráz získává postupně další chovatele, a část byla předána nazpět Z. Bašemu. Koordinaci šlechtění zabezpečuje P. Herynek. Nadále se počítá s využitím čistokrevné plemenitby, ale také s meziplemenným křížením polskými zelenonožkami, durynskými vousáči a vranohlavkami. *Rada s tímto postupem souhlasí.*
- c) ostatní rázy a české slepice zdobnělé – šlechtění je záležitostí jednotlivých chovatelů. *Rada považuje za potřebné zavést organizované šlechtění a vybrat pro jednotlivé rázy koordinátory.*
- d) novošlechtění zdobnělé modré – velmi nadějně, Klub by měl usilovat o uznání tohoto rázu již na letošní CV v Lysé. To znamená podat písemnou žádost na ÚOK a obeslat výstavu stanoveným počtem zvířat.
- e) novošlechtění zdobnělé černé zlatokrké – podle názoru I. Pavla je kvalita tohoto rázu dlouhodobě nevyhovující, šlechtění nijak nepostupuje a proto je doporučuje ukončit.

5. I. Pavel informoval, že v současné době se převádí evidence chovů GZ ze starého do nového programu PK. Od 1. ledna příštího roku by měla fungovat již pouze v novém programu, který by měl být k dispozici i pro klubovou plemenářskou evidenci ve formě pobočné PK. *Rada považuje za nutné začlenit do této knihy nejen chovy GZ, ale všechny chovatele Čzk, a také ostatní rázy české slepice, včetně zdobnělé.*

6. M. Kosík informoval o konání klubové speciální výstavy ve dnech 9. a 10.10.2021 v Týništi nad Orlicí. Součástí akce bude i členská schůze Klubu. *Rada doporučila výboru Klubu delegovat na tuto akci posuzovatele M. Jarkovského, I. Kolářovou a I. Pavla. Následně M. Kosík požádal I. Pavla o zajištění uvedených posuzovatelů.* P. Hrubeš již nechtěl být delegován, je však ochoten v případě akutní potřeby menší počet zvířat posoudit.

P. Herynek podal informaci o konání Chovatelského dne české slepice v sobotu 2.10.2021 na Herynkově statku v Martinicích u Proseče. Program bude zaměřen na šlechtění málo chovaných rázů české slepice a dále na narůstající zdravotní problémy v zájmových chovech slepic a možnosti jejich řešení.

7. V loňském roce avizovaná změna posuzovacího systému na tzv. evropský se z důvodu proticovidových opatření přesouvá z 1. dubna 2021 na 1. ledna 2022. *Protože je tento systém pro zootechnické hodnocení nepoužitelný, považuje Rada za vhodné vyzkoušet na letošní klubové výstavě na menším vzorku zvířat systém bonitace navržený I. Pavlem a v případě, že se osvědčí, hodnotit od roku 2022 klubové výstavy tímto způsobem.*

8. Po provedení analýzy kontroly užitkovosti v chovech GZ Rada konstatuje, že efekt získaných informací z hlášení jednotlivých chovatelů je sporný. Výsledky těchto kontrol nejsou objektivní, protože se na dosažené snášce podílí ve větší míře než dědičné založení chovatelské podmínky, především úroveň výživy, způsob ustájení, velikost a kvalita výběhů a světelné a tepelné poměry. Tyto vlivy jsou v jednotlivých chovech natolik rozdílné, že nejen neumožňují jejich vzájemné srovnání, ale neposkytují ani objektivní informaci o užitkovosti plemene jako celku. *S ohledem na tyto skutečnosti Rada doporučuje vypustit kontrolu užitkovosti z povinností majitelů chovů GZ a nahradit ji pouze evidencí*

snesených vajec. Kontrolu pak provádět v samostatném chovatelském zařízení, zřízeném k tomuto účelu, s využitím početně shodných vzorků zvířat z jednotlivých chovů.

9. Již delší dobu narůstají počty případů závažných onemocnění drůbeže, která nezřídka doslova decimují celé chovy. Jedná se především o markovou nemoc a četná respirační onemocnění různého původu. Rada považuje za nezbytné zabývat se bezodkladně tímto problémem a možnostmi jeho systémového řešení (veterinární osvěta, diagnostika, prevence, vakcinace, léčení) a dává tímto podnět ÚOK chovatelů drůbeže s požadavkem na urychlené řešení tohoto alarmujícího stavu.

10. Návrhy na úpravu metodiky GZ – Rada doporučuje provést v platné Metodice následující změny:

- *prodloužit krajní termín líhnutí kuřat z 15.4. na 25.4.,*
- *pro hodnocení zvířat na speciálních výstavách a svodech stanovit systém bonitace postavený na hodnocení 12 dílčích pozic,*
- *zrušit povinnost vážení odchovu ve 150 dnech, toto nahradit hodnocením tělesného rámce,*
- *zrušit první (lednový) termín vážení vajec a zjišťování barvy skořápky, ponechat pouze druhý (květnový) termín,*
- *zrušit povinnost kontroly snášky, nahradit povinností evidence snesených vajec,*
- *zavést na chovatelích nezávislý systém kontroly snášky ve společné kontrolní stanici,*
- *stanovit povinnost obeslání svodů odchovu minimálním počtem 4 zvířat obojího pohlaví (ideálně v poměru 2,2) z každého uznaného kmene.*

11. Na závěr I. Pavel poděkoval přítomným za aktivní účast a v 15,50 hod zasedání ukončil.

Zapsal: I. Pavel